

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit

Oqaaseqaatit nalinginnaasut1. Inatsisissatut siunnersuutip tunuliaqutaaAallaqqaasiut

Naalakkersuisut akileraarutininik allannguinnissamik siunnersuuteqarnissaq aalajangiuppaat. Allannguinnissap ilaatigut kingunerissavaa nunamut tamarmut akileraarutip 2013-imiit 1 procentimik appartinneqarnissaa, tak. 2013-imi aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi siunertanut kontumut 24.10-mut oqaasertaliussaq (UKA 2012/xx).

Akileraarutit 1 procentimik appartinneqarnerat landskarsip isertitassatigut 72 mio. kr.-inik anaasaqaatigissavaa.

Inatsisissatut siunnersuut una akileraarutininik allannguinnissap aningaasalersorneqarnissaanut pingaaruteqarpoq, aammalu aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaata, qamutit motorillit akileraarutaat pillugu Inatsisartut inatsisaata aamma nioqqutissanik eqqussuinermi akitsuutit pillugit Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaannik siunnersuutininut uunga ilutigitiillugu saqqummiunneqartunut attuumassuteqartinneqassalluni.

Siunnersuutikkut atuutilersinniarneqarpoq avataasiorluni qaleralinniarnep isumalluutininik atuineranut akitsuuteqartinneqarnissaa. Qalerallit akitsuuteqartinneqarpoq siunertaavoq inuiaqatigiit aalisakkanik pisuussutininik tamatta pigisatsinnit anginerusumik iluanaaruteqarnissaannik qulakkeerinissaq.

Aalisarnerup iluani isumalluutit atornerinut akitsuusiisalerneqarnissaq Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisummini 2011-meersumi inassutigaa. Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap inassuteqaatai Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitap isumaliutissiisutaanik 2009-meersumik aamma Akileraarusersueriaaseq akitsuusersuinerlu pillugit suleqatigiissitaliap nalunaarusaanik 2003-meersumik tunngavilersugaapput. Isumalioqatigiissitap isumaqarpoq aalisagaatit tassaasut pinngortitamit isumalluutit inuiaqatigiit pigisaat. Pinngortitamit isumalluutininik atuneq aningaasarsiornikkut sapinngisamik pitsaanerpaamik ingerlanneqartariaqarpoq. Tassa imaappoq piffissaq sapinngisamik ungasinnerpaq eqqarsaatigalugu inuiaqatigiinnut aningaasarsiornikkut iluanaarutaanerpaamik. Isumalluutininik atuineranut akitsuutit aalisarnerup iluani akilersinneqartarnissaasigut anguniagaapput aalisakkanit isumalluutit isumatusaartumik atornerneqarnissaat aammalu pisortat isertittagaasa amerlisinneqarnissaat. Akileraartarneq atugarissaarnerlu pillugit Isumalioqatigiissitap naliliisimavoq aalisarnerup pitsaasumik ingerlanneqarneratigut isumalluutininik atui-

nermut akiluteqartitsineq qaffasissuusinnaasoq, aammalu inuiaqatigiit isumalluutininik atuinnermut akitsuutit taamaattut pissarseqataaffigissagaat.

Raajanut akitsuut maanna atuuttoq 1991-imi atuutilinngikkallarmalli Kalaallit Nunaanni raajanut akitsuummik akiliisitsisoqartarsimavoq. Akitsuutip annertussusia piffissap ingerlanerani allanngorartuusimavoq. Inatsisissatut siunnersuutikkut anguniarneqartoq raajat akitsuutaattulli ippoq, tassa inuiaqatigiit pisuussutaannik uumassusilinnik atuinnikkut iluanaarutit ilaannik amerlanerusunik pissarseqataannissaq.

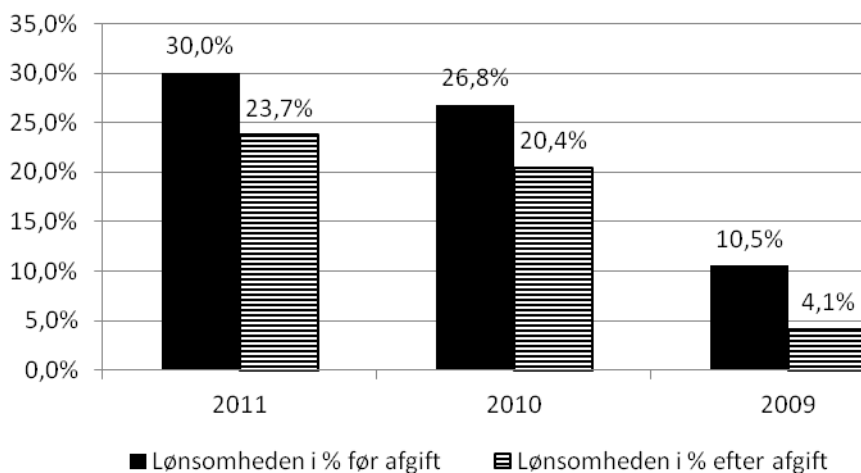
Avataasiorluni qaleralinniarneq

Avataasiorluni aalisarnerup ingerlanneqarnera ataatsimut isigissagaanni pitsanngorsarneqarsimavoq, tassami aningaasartuutikillisaaneq pitsaanerpaaffissaminiilivippoq. Aalisarneq kilisaatit tunisassiorfiutigisut pitsaasut amerlasoorsuunngitsunillu inuttallit atorlugit ingerlanneqarpoq, nioqqutissiallu nunanut allanut, pingaartumik nunanut europamiittunut asiamiittunullu tunisassiarineqartartut amerlanerpaartaat kilisaatini naammassillugit suliarineqartarlutik.

Avataasiorluni qaleralinniarneq isumalluutininik atuinnermut akitsuutininik akiliinissamut akissaqarfiusussatut nalilerneqarpoq. Annertuallaanngitsumik akitsuuteqartitsinissaq avataasiorluni qaleralinniarnermi suliaasaqartitsinerup appariaateqarnissaanik kinguneqarnaviannigilaq, soorluttaaq umiarsuaatileqatigiiffiit qaleralinniartuusut ilarpassuisa naatsorsuutaannik naliliinerup takutikkaa akitsuut siunnersuutigineqartoq umiarsuaatileqatigiiffiit aningaasarsiornerannik ajoqusiinaviannigisoq.

Titartakkami takuneqarsinnaapput ukiuni naatsorsuusiorfiusuni 2009-miit 2011-mut iluanaarutit kiisalu isumalluutininik atuinnermut akitsuutip siunnersuutigineqartup kingorna allannguut.

Imminut akilersinnaassuseq 2009-2011

2

Avataasiorluni qaleralinniarnermi pisassiissutinik nammineq pigisanik niuerutiginnissinnaalernissap 2013-imi atuutilersinneqarnissaa Naalakkersuisut siunertaraat, soorlu tamanna sine-

rissap qanittuani qaleralinniarnermut atuutereersoq. Umiarsuaatileqatigiiffiit aningaasatigut tunngaviisa patajaallisarneqarnissaat pineqartullu nammineerlutik pilersaarusiornissamat periarfissaqarnerulernissaat siunertaapput.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq

Sinerissap qanittuani qaleralinniarneq 1998-imili aaqqissuussaalerpoq angallatit atorlugit aalisassagaanni akuersissummik peqarnissamik piomasaaqateqarnikkut. Taamatut aalisarneq 1. marts 2007 tikillugu TAC-mit pisassiissutinillu killilersugaanngilaq, taamaattumillu akuersissummik peqartoq killeqanngitsumik aalisarsinnaallunilu tunisisinnaalluni, kisiannili taamaallaat Kalaallit Nunaanni umiarsuarmut tunitsivimmuut imaluunniit tunisassiorfimmuut. Sinerissap qanittuani qaleralinniarniit avannarpasinnerpaat pingasut, Upernavik, Uummannaq Qeqertarsuullu tunua 1. marts 2007 –imiit pisassiissutinik nungunneqarsarlugit killilersugaanngitsumik aalisarneqarsinnaasunik aalajangersaavigineqarput.

Aaqqissuussinermik allanngortiterinerit sivisuumik atuussinnaasut anguniarlugit aalisarnermik inatsimmi tunngaviummik allannguisoqarnissaa Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitap 2009-mi inassutigaa. Allanngoutissat tamakku aalisarnerup aalisakkanillu tunisassiornerup iluanni ingerlaannartussat aningaasarsiaqarnerulernerannik kinguneqassapput, aammali inuusutissarsiutip iluani suliffissat ikilinerannik kinguneqassallutik. Tamanna pingaartumik aalisarnerni sulisunik atorfissaqartitsiffiunerpaani malunniutissaaq. Tassunga uiggiullugu Aalisarneq pillugu Isumalioqatigiissitap oqaatigaa allanngortiterinissaq aatsaat iluatsilluartumik pinsinnaasooq inuusuttut ilinniagaqarnissamat periarfissaat naammattut pigineqalernerisigut, aammalu aalisartut inuusutissarsiutinut allanut ikaarsaariarnissamat atuqqinnissaannik ilinniaqqinnissaannillu aaqqissuussaasumik neqeroorfigineqarnerisigut.

Sinerissap qanittuani qaleralinniarniarnep aaqqissuussaananerata allanngortinneqartariaqarnera aallarnisarniarlugu pisassiissutinik nammineq pigisanik niuerutiginnissinnaalernissaq ukioq manna atuutilersinneqarpoq. Pisassiissutit aalisariutit aalisakkanit isumalluutinut naleqqussar-nissaannut pingaaruteqarput, qaleralinniarniarnellu aningaasarsiutaanerannik annertusaaqataallutik. Pisassiissutinik niuerutiginnissinnaalernissamik atuutilersitsinikkut naatsorsuutigineqarpoq pisassiissutit aalisartunut imminut akilersinnaasumik ingerlatsisinnaasunut nuukkiartuarnissaat. Pisassiissutit nammineq pigisat niuerutigineqarsinnaasut angallatinik il.il. nutaanik pinsinissamat aningaasalersuinissamullu periarfissiipput. Aamma piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu isumaliutigineqarsinnaavoq sinerissap qanittuani qaleralinniarniarnep isumalluutinik atuinermmut akitsuummik akiliisitsiffiusalersinnaanera, tassa inuiaqatigiit isumalluutit iluanaarutitaasa ilaanik anginerusumik pissarsissukkumallugit.

Kisianni sinerissap qanittuani qaleralinniarniarnep aaqqissuussaananerannik allannguinissat ikaarsaariarniusussamik piffissalernerneqartariaqarput. Siullertut pissutaavoq aalisarnerup aalisakkanillu tunisassiornerup iluanni sulisuusut ilaasa inuusutissarsiutinut allanut nuunneqartussaanerat. Aappaattut pissutaavoq aalisartut aalisakkanillu tunisassiorfiit maannakkut aaqqissuus-

sinermut naleqqussarlutik aningaasaliissuteqarsimasut tamakkuninnga tunisaqarnissaminnik pilersaarusiornissamut piffissaqartussaammata.

2. Inatsisissatut siunnersuutip imarisai

Inatsisissatut siunnersuutip kingunerissavaa suliffeqarfiit inuillu, sinerissap qanittuaniunngitsoq qalerallinniarnissamut pisassinneqarsimasut pisamik ilaasa, Kalaallit Nunaanni tunitsivinnut tunisassiorfimmulluunniit tunineqartussaannngitsut akitsuutaannik landskarsimut akiliisinneqartarnissaat.

Akitsuummik akiliisussaataitaneq atuutilissaaq pisat inummut pingajuusumut tunineqarpata allatulluunniit tunniunneqarpata, imaluunniit pisat Kalaallit Nunaanniit anninneqarpata. Pisasiiiffiunngitsumik aalisarneq, soorlu nunat tamat imartaanni aalisarneq akitsuusigassaangilaq.

Akitsuut pisat ilaasa, suliffeqarfiup Kalaallit Nunaanni tunitsivimmuut tunisassiorfimmulluunniit tulaattussaangisaanit naatsorsorneqassaaq. Taamaaliornikkut akitsuusigassat annertussusiannut apeqqutaassangilaq suliffeqarfik pisami ilaannit, aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu tulaattussaasaminit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit tulaassinersaq.

Akitsuusigassat tunngaviatigut tassaapput Kalaallit Nunaata aalisarnermut killeqarfiata iluani pisassiissutit, pisassiissutillu Naalakkersuisut nunat allat aalisarnermut killeqarfiisa iluanni pisassiissutigisaat. Naalakkersuisut aalisarnissaq pillugu nunamik allamik isumaqatigiissutertik naapertorlugu nunap allap taassuma aalisarnermut killeqarfiata iluani aalisarnissamut pisassiinnaatitaappata, taamatut pisassiinermut atatillugu akitsuummik landskarsimut akiliuteqartoqassaaq.

Nunat tamat akornanni isumaqatigiissummik, assersuutigalugu nunat allat suliffeqarfiutaasa Kalaallit Nunaanni aalisarnermut killeqarfiup iluani aalisarsinnaanerannik Europæisk Unionimut (EU) isumaqatigiissuteqartoqarpata, isumaqatigiissutit taakku akitsuusiinissami pineqartunut ilaangillat, akiliisoqassappammi tamanna isumaqatigiissummi aalajangersarneqassamat.

Suliffeqarfik akitsuummik akiliisussaataitaasoq tassaavoq avataasiorluni qalerallinniarnissamut akuersissummik pigisaqartoq. Akitsuut kvartalikkaartumik naatsorsorneqarlunilu akilerneqartassaaq. Pisassiissutit tunineqarpata suliffeqarfik pisassiissutit tunineqarfiat akitsuummik akiliisussaataitaallissaaq .

Akitsuutip aallaqqaammut angissuseraa qalerallimmuut kiilumut ataatsimut 2,50 kr.-it. Kisitsit taanna qalerallit akiisa aammalu uuliamut aningaasartuutit allangorannerannut sanilliullugu kvartalikkaartumik aaqiivigineqartassaaq. Qalerallit akiat appariarpat imaluunniit uuliap akia qaffariarpat akitsuutip angissusia appartinneqassaaq. Akerlianilli qalerallit akiat qaffariarpat imaluunniit uuliap akia appariarpat, taava akitsuut anginerulissaaq.

Akitsuut akileraaruseriffimmut kingusinnerpaamik nalunaarutigineqarlunilu akilernerqassaaq kvartalip naanerata kingorna qaammatip ulluinnaasa kingullersaanni. Suliffeqarfiup akitsuut piffissaagallartillugu akilinngippagu akileraaruseriffik sivikinnerusumik piffissaliilluni akileequisinnaavoq, soorluttaaq akitsuutit akilernerqarnissaannut qularnaveequsiinissaq piumasarineqarsinnaasoq.

Misileraalluni aalisarnissamut pisassiissuteqartoqartillugu Naalakkersuisut akitsuummik akiliinngitsoortitsisinaanerat ilaannakuusumilluunniit akiliisitsisinaanerat periarfissinneqarpoq. Immikkut ittunik assigisaannilluunniit atortoqarluni misileraalluni aalisarnissamut akuersissuteqarnissap iluaqutaaleratarsinnaanera, taamatullu aalisarnissaraluit akitsuummik akiliisussaanermit ajoquserneqarsinnaaneri matumuunakkut eqqarsaatigineqarput.

Inatsisissatut siunnersuut aammattaaq akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaannut attuumassuteqarpoq. Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat ilaatigut maleruagassanik, avataasiorluni aalisarnermi qaleralinnut akitsuut pillugu Inatsisartut inatsisaannut atatillugu akileraaruseriffiup suliamik naammagittaalliummillu suliaqarneranut, nakkutilliinermut, kingusinaartumik akiliinermi ernialersuineranut, akiitsunik isumakkeerinninnermut il.il. tunngasunik pingaarutilinnik imaqarpoq. Avataasiorluni aalisarnermi qalerallit akitsuutaat pillugit Inatsisartut inatsisaannik aqutsinerup akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat, akileraarutit akitsuutillu pillugit inatsisatut allatuulli malittussaavai, Avataasiorluni aalisarnermi qalerallit akitsuutaat pillugu Inatsisartut inatsisaanni aqutsinissaq pillugu immikkut aalajangersagaliortoqarsimangippat.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Qalerallit kiilumut 2,50 kr.-inik akitsuuserneqarpata landskarsi ilanngaattissat ilanngaatigineqartinnagit 27,7 mio. kr.-it missinginik isertitaqassanganneqarpoq. Isertitassat qalerallit akitsuusigassat 11.000 tonsit aallaavigalugit naatsorsugaapput. Akitsuut taamatutaaq selskabit sinneqartoorutaasa aammalu inuttat akissarsiaasa ikilinerannik kinguneqassanganneqarpoq. Inuit akileraarutaasa aammalu iluanaarutisianit akileraarutit annertussusiat 42 %-iutillugu tamanna akileraarutitut akiliutigineqartartut 11,6 mio. kr.-inik ikilinerannik kinguneqassaaq, tassa namminersorlutik oqartussanut 2,9 mio. kr.-inik kommuninullu 8,7 mio. kr.-inik.

Aalisakkat allat suunerisa akileraarutaasa annertusiartortillugit 2014-imi siunissamilu ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit iluanaarutit 25 mio.-it sinnerlugit qaffannissat ilimanarpoq.

Akileraartarnermut aqutsisoqarfiup naatsorsuutigaa suliassaq maanna suliaareersunut allanguutaanngitsumik isumagisinnaallugu.

4. Inuussutissarsiutinik ingerlataqartunut aningaasatigut allaffissornikkullu sunniutissai

Avataasiorlutik aalisartunut, tassa imaappoq inunnut, selskabinut il.il. inatsisissatut siunnersuummi § 1-imi pineqartunut aningaasatigut sunniuteqassaaq. Aamma tamakku akitsuutit akilertarnissaannut atatillugu allaffissornerannut sunniuteqassaaq. Umiarsuaatileqatigiiffiit akitsuutip ilaata inuttanut akilersittassagaat naatsorsuutigineqassaaq.

5. Avatangiisinut pinngortitamullu sunniutissai

Siunnersuutip avatangiisinut pinngortitamullu taasarialinnik sunniuteqarnissaa ilimagineqanngilaq.

Siunnersuutip inuiaqatigiit peqqissusaanut sunniuteqassangatinneqanngilaq.

6. Innuttaasunut sunniutissai

Siunnersuut innuttaasunut allaffissornikkut sunniuteqassangatinneqanngilaq.

Avataasiorluni aalisarnerup pitsangorsaavigineqarsimanera annertoreeqimmat ilimananngilaq akitsuut umiarsuarni inuttanik soraarsitsiortormik kinguneqassasoq. Inuttalli akissarsiamik appariaateqarnissaat naatsorsuutigisinnaassavaat, tassami iluanaarutit naapertorlugit akissarsiaqartitaagamik, akitsuullu ingerlatsinermi aningaasartuutinut ilaammat.

7. Allatigut annertuumik sunniutissai

Inatsisissatut siunnersuut allanik sunniuteqarnissaanik ilimanaateqanngilaq.

8. Oqartussaasunik soqutigisaqatigiinnillu tusarniaaneq

Siunnersuut 2012-imi 29. juni-miit 27. juli-p tungaanut ukununga tusarniaassutigineqarsimavoq:

KANUKOKA, KNAPK, Kalaallit Nunaanni sulisitsisut peqatigiiffiat (GA), NUSUKA, SIK, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Nunamut namminermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik.

Inatsisissatut siunnersuut oqaaseqaatitaalu aamma Nanoq.gl-imi tusarniaasarfikkut tamanut saqqummiunneqarsimapput.

Tusarniaanermi akissuteqartuupput: SIK, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Kommuneqarfik Sermersooq, Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik (APNN), Kalaallit Nunaanni sulisitsisut peqatigiiffiat (GA), KPMG aamma KANUKOKA.

Tusarniaaneq makkuninnga oqaaseqaateqarfiuvoq:

SIK-p tusarniaanermut akissummini oqaatigaa siunnersuut, inuit qaleralinnik aalisarlutillu tuniniaaqgittartut pisamik ilaasa, Kalaallit Nunaanni tunitsivinnut tunisassiorfinnulluunniit tunineqanngitsut akitsuutaannik Landskarsimut akiliisussaanerannik imaqartoq isumaqatigigitsik.

SIK naggasiilluni oqarpoq qaleralik tassaasoq pisuussut tamatta pigisarput, innuttaasullu tamarmik iluaqutissaat.

Kommune Kujalliup tusarniaanermut akissummini oqaatigaa akileraarutininik allannguinnissaq iluarigitsik aammalu siunnersuutip imarisai arlaqartut iluarinartikkitik, ilaatigut soorlu qaleralinnik akitsuutaat pillugu siunnersuut. Akitsuulli aamma aalisarnerup iluani allanut atuutilersineqartariaqartoq Kommune Kujalleq isumaqarpoq.

Suleqatigiissitaliaq ilaatigut aalisarnerup tamarmiusup iluani isumalluutininik atuineranut akitsuutininik atuutilersitsinissamut periarfissanik misissuisussaq pilersinneqarsimavoq.

GA tusarniaanermut akissummini oqarpoq aalisarnerup akitsuusiiffiqineqarnissaata akileraarutininik allannguinnissamut atasumik - aalisarnerup ataatsimut isigalugu politikkip nutarterneqarnissaanik taassumalu sunniutaanik misissueqqissaarnermut attuumassuteqanngitsumik – eqqunneqarnissaa nangaanartoqartikkitsik.

Akitsuut avataasiorlutik qaleralinniat imminut akilersinnaasumik ingerlatsinerannik misissueqqissaarnermik tunngaveqarpoq, aalisarnerli ataatsimut isigalugu politikkinik nutarterineq maanna suliarineqartoq ajornartorsiutinik annertunerujussuarnik assigiinngiaartorujussuarnillu imaqarpoq. Ajornartorsiutit taakku suleqatigiissitaliaq taaneqareersup suliassarai.

GA siunnersuummi tunngaviumik isummersuutininik isumaqataagaluarluni isumaqarpoq siunnersuut inuussutissarsiummi aningaasarsiorneq siunnersuutillu tamatumunnga sunniutissai – kiisalu siunnersuutip aalisarnerup iluani nutarterineranut allanut qanoq ittumik attuumassuteqarnissaa - pillugit isummersuutininik imaqanngitsoq.

Oqaatigineqareersutuut akitsuut avataasiorlutik qaleralinniat imminut akilersinnaasumik ingerlatsinerannik misissueqqissaarnermik tunngaveqarpoq. Aamma nutarterinerit piffissami siunnersuutip suliarineqarfigisaani ingerlanneqartut isiginiarneqarput.

APNN tusarniaanermut akissuteqarnermini siunnersuuteqarpoq oqaaseqaatinut nalinginnaasunut ilanngunneqassasoq aalisarnermut aningaasaliissutaasut iluanaaruteqarfiusimanissaat soorunami aalajangiisuussasoq. Tassa iluanaarutit aningaasaliissutininik annaasaqaratarsinnaaneranut matussutaasinnaasut kiisalu aalisarnerup iluani aningaasaliissuteqaaqqinnissamut atorneqarsinnaasut.

Siunnersuut inuussutissarsiutip imminut akilersinnaasumik ingerlanneqarneranik misissueq-qissaarnermik tunngaveqarpoq, taamaattumillu akitsuut ingerlatsinermi pigisanik aserfallat-saaliineq tamakkuninngalu pisineq ilanngaatigereerlugit imminut akilersinnaassutsimut naa-pertuuttumik angissusilerneqarluni.

Aamma APNN-ip siunnersuutigaa "qaleraleqarfiit" ingerlatsiveqarfinnik taagorneqassasut.

APNN-ip siunnersuutigaattaq imminut akilersinnaasumik ingerlatsinerup, aalisarnerup iluani pitsaasumik ineriartortoqarneranik takutitsisup qanoq naatsorsorneqarsimanera oqaaseqaatini takuneqarsinnaassasoq.

Imminut akilersinnaassutsip kisitsisitali umiarsuaatileqatigiiffiit naatsorsuutaannik misissueq-qissaarnermik tunngaveqarput, tassa ilanngaatissat ilanngaatigineqartinnagit matusissutis-sat, nalikilliliinerit akileraarutillu peertinnagit angusat kisitsisitaat umiarsuaatileqatigiiffinni pineqartuni aningaasaliissutinut sanilliullugit naatsorsorneqarlutik.

KPMG, KANUKOKA aamma Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik siunnersuummut oqaaseqaateqanngillat.

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

-Imm. 1-imut

Siunnersuutaavoq suliffeqarfiit, matumani aamma inuit, selskabit, umiarsuaatileqatigiiffiit ilaallu ilanngullugit avataasiorlutik qaleralinniarnissamut pisassinneqarsimasut, pisamik ilaasa Kalaallit Nunaanni tunitsivinnut tunisassiorfinnulluunniit tunineqartussaannngitsut akitsuutaan-nik landskarsimut akiliisalernissaat.

Akitsuusigassat annertussusiannut apeqqutaanngilaq suliffeqarfik pisami ilaannit, aalisarnej pillugu inatsit naapertorlugu tulaattussaasaminit amerlanerusunik ikinnerusunilluunniit tulaas-sinersoq.

Akitsuusigassat tunngaviatigut tassaapput Kalaallit Nunaata aalisarnermut killeqarfiata iluani pisassiissutit, pisassiissutillu Naalakkersuisut nunat allat aalisarnermut killeqarfiisa iluanni pi-sassiissutigisaat. Naalakkersuisut aalisarnissaq pillugu nunamik allamik isumaqatigiissutertik naapertorlugu nunap allap taassuma aalisarnermut killeqarfiata iluani aalisarnissamut pisassii-sinnaatitaappata, taamatut pisassiinermut atatillugu akitsuummik landskarsimut akiliuteqarto-qassaaq.

Pisassiiffiunngitsumik qaleralinniarnej akitsuusigassaannngilaq.

-Imm. 2-mut

Nunat tamat akornanni isumaqatigiissummik, matumani aamma Europæisk Union-imut (EU) nunat allat suliffeqarfiutaasa Kalaallit Nunaanni aalisarnermut killeqarfiup iluani aalisarsin-naanerannik isumaqatigiissuteqartoqarpat, pisassiinernut taamaattunut atatillugu akitsuummik akiliisoqassanngilaq.

§ 2-mut

Akitsuummik akiliisussaataaneq atuutilissaaq suliffeqarfiup inuulluunniit pisat Kalaallit Nu-naanniit annippagit imaluunniit pisat inummut pingajuusumut tunippagit.

Tassa imaappoq piffissaq Kalaallit Nunaanniit annissiviusoq inummulluunniit pingajuusumut tunisiffiusoq pisat piffissamut akitsuusiiffiusussamut sorlermut attuumassuteqarnissaannut aa-lajangiisuussaaq.

Tunisineq matumunnga atatillugu tassaavoq pisanik piginnittussaanerup inummiit akitsuum-mik akiliisussaataaasumiit (pisassiissutinik pigisaqartumiit) inummut allamut nuunnera. Pi-

ginnittusaaunerup allamut nuunnera nalinginnaasumik pisarpoq tunisinikkut. Pigisanik tunisinerit allat, soorlu tunissutitut kingornussatulluunniit tunniussinerit aammattaaq aalajangersakkami pineqartunut ilaapput.

§ 3-mut

-Imm. 1-imut

Akitsuutip aallaqqaammut 2,50 kr.-iunissaa siunnersuutaavoq. Akitsuutip annertussusia kvartalit tamaasa ingerlaavartumik aaqinneqartassaaq, tak. imm. 2, taamaattumillu allanngorartuussalluni.

-Imm. 2-mut

Aalajangersakkami aalajangerneqarpoq akitsuut 2,50 kr.-iusoq kvartalit tamaasa, qalerallit uuliallu kvartalit kingulliit qaangiuttut pingasut siullersaanni marlunni akiisa allanngorarnernanut naapertuuttumik aaqinneqartassasoq, tassa imaappoq soorlu 2013-imi kvartalit sisamaan- ni aki 2013-imi kvartalimi siullermi tullianilu agguaqatigiissillugu akiusumut sanilliunneqassaaq. Tassa, qalerallit akii piffissami tassani 10 %-imik qaffappata, uuliallu akia piffissami tassani naatsorsorneqartoq 4,4 %-imik qaffalluni, taava akitsuut 5,6 %-imik qaffanneqassaaq, tassa imaappoq kiilumut ataatsimut 2,64 kr.-inngorlugu, tak. assersuut ataani.

Assersuut:

2013-imi kvartalit sisamannut akitsuutissap naatsorsornissaanut uuliap qalerallillu akii pillugit makku paasissutissaatigineqassangatinneqarput. Naatsorsuutaavoq aningaasartuutit 22 %-ii uuliamut aningaasartuutaassasut, qalerallillu umiarsuaatileqatigiiffiup isertitaasa 60 %-iisut amerlatigissasut.

Ulloq akiliiffissaq	Kvartali	Agguaqatigiiss. akit		Agg. akip %- nngorlugu allannguutaa	Akip allannguuta a naatsorsuga q
		jan.- marts. 2013	april- juni. 2013		
31. januar 2014	2013-imi kvartalit sisamaat				
Qalerallit akiat (kr. kg-mut)		30	33	10,0 %	6,0 %
Uulia sukuluarneqanngitsaq (kr.- inngorlugu/nappartamut)		500	600	20,0 %	4,4 %
Akit allanngorarnerisa assigiinngissutaat		-	-	10,0 %	1,6 %

Takuneqarsinnaavoq uuliap akia 20 %-imik qaffassimasoq, tassa qalerallit akiisa qaffariaa-taannit 10 %-imit anginerusumik, kisianni uulia umiarsuaatileqatigiiffiup aningaasartuutaasa ilaminiinnarimmassuk uuliap tamakkiisumik sunniutaa taamaallat 4,4 %-iussaaq (0,22 x 20 %). Ataatsimut isigalugit qalerallit akiisa qaffariaataat umiarsuaatileqatigiiffiup pissarsissuti-ginerussavaa, tassa ilanngaattissat ilanngaatigereerlugit 1,6 %-i. Tamanna pissutigalugu akit-suut 2,50 kr.-iuseq aaqinneqassaaq kiilumut ataatsimut 2,54 kr.-innortillugu.

-Imm. 3-mut

Uuliap akiata allanngorarneranik naatsorsuinermi aallaaviussaaq Europe Brent Spot FOB-p akia, danskit koruuniinut naatsorsugaq. Nunat allat aningaasaanniit danskit aningaasaannut naatsorsuinermi atorineqassaaq DNVALM, Danmarks Nationalbank-imeersoq. Qalerallit akii-nut tunngatillugu aallaaviussaaq Danmarks Statistik-ip qaleralinnut ilivitsunut qerisunut nuna-nut allanut nioqputigineqartunut akigititaa, HS nr. 0303.3110. Taaguutit pineqartut arlaat al-lanngortinneqarpat taaguut nutaaq atorineqassaaq.

Naatsorsuinermi komma-p kingorna kisitsisit sisamat atorineqassapput.

-Imm. 4-mut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq qalerallit akiisa allanngorarnerat 1/1,667 atorlugu naatsorsorneqassasoq, uuliallu akia 1/4,454 atorlugu naatsorsorneqassasoq. Naatsorsuinermi aallaavigineqarpoq qalerallit umiarsuaatileqatigiiffiup isertitaasa 60 %-erigaat. Uulia eqqar-saatigalugu umiarsuaatileqatigiiffiit 2011-mut naatsorsuutaat aallaavigineqarput, tassa orsus-samut smøreoliamullu aningaasartuutit tunisassiornermi aningaasartuutitut sulisorisanullu aningaasartuutitut tamarmiusunut sanilliunneqarlutik.

§ 4-mut

-Imm. 1-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq piffissaq akitsuusiiffissaq tassaasoq kvartali.

-Imm. 2-mut

Akitsuummik akiliisussaataasut tunisatik, nunamit annissukkatik il.il. naatsorsuuteqartissa-vaat, akitsuutip naatsorsornissaanut akitsuutillu akilernissaanut tunngaviusussanik.

-Imm. 3-mut

Piffissap akitsuusiiffissap naanerata kingorna kingusinnerpaamik qaammatip ulluinnaasa ki-ngullersaanni akitsuusigassat akileraaruseriffimmut nalunaarutigineqassapput, soorluttaa-q akitsuut qaammatip ulluinnaasa kingullersaanni akileraaruseriffimmut akilernerqassasoq.

Akileraaruseriffiup akitsuutit naatsorsorneqarnerinik nakkutilliinissaanut aammalu § 3, imm. 2 naapertorlugu aaqqiissutissamik aalajangersaanissaanut atugassatut nalunaarummut ilanngullugit nassiunneqassapput fakturat il.il. nalunaarummut tunngavigineqartut assilineqarneri.

-Imm. 4-mut

Akitsuummik akiliisussaataasup nalunaarut piffissaagallartillugu nassiutinngippagu akiliisitsissut akitsuutip 2 procentiinik angissusilik, minnerpaamilli 500 kr.-iusoq annerpaamillu 5.000 kr.-iusoq akilerneqassaaq.

§ 5-imut

Siunnersuutaavoq suliffeqarfik akitsuummik piffissaagallartillugu akiliinngitsoq akiliinissamut sivikinnerusumik piffissalerlugu Naalackersuisut akileeqqusinnaassagaat, soorlutaaq Naalackersuisut akitsuutip akilernissaannut qularnaveeqqusiinissamik piumasaqarsinnaassasut.

Aalajangersagaq ilanngunneqarpoq suliffeqarfik, soorlu sumiginnaanermigut imaluunniit aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiuteqarnini pissutigalugu akitsuummik piffissaagallartillugu akiliinngippat atorneqartussatut. Amerlanerujartuinnartunik akiitsoqartoqalersinnaanera pingitsoorniarlugu aalajangersagaq atorneqarsinnaavoq.

§ 6-imut

Aalajangersakkami Naalackersuisut periarfissinneqarput inatsisip atuutsinneqarnissaanut malleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut. Naalackersuisut ilaatigut aalajangersagaliuussinnaavaat oqartussaasut pisassiissutit pillugit nalunaarutinin akunnerminni paasissutisseeqatigiittarnissaat.

§ 7-imut

Naalackersuisut misileraalluni aalisarnissamut atatillugu akitsuummik tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit akiliinngitsoortitsisinnaanissaat siunnersuutaavoq. Aalajangersagaq asser-suutigalugu atorneqarsinnaavoq piniutit nutaat atorlugit allatulluunniit ineriartortitsiniarluni iliuitsit atorlugit misileraanerik aallartitsisoqartillugu.

Aalajangersagaq aalisarnerup ataatsimut isigalugu imaluunniit suliffeqarfiit ataasiakkaat aningaasarsiornerlunneranni akitsuummik akiliinngitsoortitsinissami atugassaangilaq.

§ 8-mut

-Imm. 1-imut

Siunnersuutaavoq § 1, imm. 1-imik, § 4, imm. 2-mik 3-milluuniit imaluunniit sivikinnerusumik piffisaqartinneqarluni § 5 naapertorlugu akileeqquneqarnermik unioqqutitsisoqarnerani akiliisitsinikkut pillaatissiisoqartarnissaa.

§ 1, imm. 1-imut tunngatillugu pillaatissiissutaasinnaasoq tassaavoq akitsuutip tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit akilerneqannginnera. Taamatut iliorneq landskarsimut annaasaqaataaratarsinnaasuusaaq.

§ 4, imm. 2-mut tunngatillugu pillaatissiissutaasinnaasoq tassaavoq naatsorsuuteqartitsinissamik § 4, imm. 2-mi allaaserineqartumik malinninnginneq. Taamatut iliorneq landskarsimut annaasaqaataaratarsinnaasuusaaq.

§ 4, imm. 3-mut tunngatillugu pillaatissiissutaasinnaasoq tassaavoq paasissutissanik aalajangersakkami allaaserineqartunik nalunaarutiginninnginneq imaluunniit paasissutissanik eqqunngitsunik nalunaarutiginninnginneq. Taamatut iliorneq landskarsimut annaasaqaataaratarsinnaasuusaaq.

§ 5-imut tunngatillugu pillaatissiissutaasinnaasoq tassaavoq sivikinnerusumik piffisaqartinneqarluni akileeqquneqarnermik malinninnginneq.

Aalajangersagaq naapertorlugu pinerluttulerinermi akisussaasoq aalajangiisuusooq nalinginnaasoq tassaavoq piaaraluneersimanissaaq mianersuaalliorujussuarsimanissarlunniit. Taaguutit piaaraluneerluni aamma mianersuaalliorujussuarluni aalajangersakkami pineqartut danskit pineqaatissiisarneranni piaaraluneerluni iliuuseqarnermik oqartarneq assigaat, soorluttaaq aamma misiliigaluarnerit pineqaatissiissutaasinnaasut.

-Imm. 2-mut

Siunnersuutaavoq akiliisitsisarnerit pillugit maleruagassat inatsit naapertorlugu maleruqqusaliani aalajangersarneqarsinnaasasut.

-Imm. 3-mut

Inuit taamatullu aamma inatsisit malillugit inuttut isigineqarsinnaasut pillaatissinneqarsinnaanerat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Selskabit pillaatissinneqassappata inuk inuilluunniit selskabi sinnerlugu piaaraluneerlutik mianersuaalliorujussuarlutilluunniit iliuuseqarsimassapput imaluunniit peqquneqarnerminnik malinninngissimassallutik, naak akisussaaffik inummut aalajangersimasumut tutsinneqarsinnaanngikkaluartoq, taamaallaalli ilimanarsinneqarpat inuup ataatsip arlallilluunniit iliuuseqarsimanerat selskabi sinnerlugu pisimasooq iliuuserisarlu suugaluarnersoq taamaalillutik iliuuserisimagaat.

-Imm. 4-mut

Kiisalu siunnersuutaavoq inatsimmik, inatsilluunniit naapertorlugu maleruaqqusanik unioqqutitsinermut akiliisitsissutit landskarsimut nakkartassasut.

§ 9-mut

Siunnersuutaavoq unioqqutitsinermik suliassaq, pineqartup unioqqutitsinini akiligassiissutillu annertussusia akuersaarpagit eqqartuussisulersuussinertaqanngitsumik naammassineqarsinnaassasoq. Eqqartuussisulersuussinertaqanngitsumik akiligassiissut, eqqartuussisulersuussinertaqanngitsumik akiligassiissutit allat Kalaallit Nunaanni akileraartarnermik inatsisit naapertorlugit suliarineqartarnerisuulli suliarineqassaaq.

§ 10-mut

-Imm. 1-imut

Siunnersuutaavoq inatsisip 1. januar 2013-imi atuutilernissaa, atuutissasorlu qaleralinnut 1. januar 2013-imi kingusinnerusukkulluunniit tunineqartunut imaluunniit nunanut allanut annineqartunut.

-Imm. 2-mut

Siunnersuutaavoq akitsuutip annertussusiata 2013-imi kvartalit sisamaanniit atuutilersumik siullerpaamik aqqiivigineqarnissaa.